A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2026. szeptember 17.*

„Előzetes döntéshozatal – EUMSZ 63. cikk– A tőke szabad mozgása – A befektetési alap által kapott osztalékok adóztatása – Az adó mértéke – A belföldi és a külföldi illetőségű befektetési alapok közötti eltérő bánásmód – Kettős adóztatás elkerülésére irányuló kétoldalú adóegyezmény – A tőke szabad mozgása esetleges korlátozásának egyezmény útján való semlegesítése”

A C-139/25. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) a Bírósághoz 2025. február 17-én érkezett, 2025. február 11-i határozatával terjesztett elő

az **Administración General del Estado**

és

az **Ishares Europe ETF**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök, I. Ziemele (előadó), A. Kumin, S. Gervasoni és M. Bošnjak bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Ishares Europe ETF képviseletében R. Calvo Salinero, A. de la Cueva González-Cotera, M. Flores Navarro és Á. García Ruiz abogados,

– a spanyol kormány képviseletében A. Gavela Llopis és A. Pérez-Zurita Gutiérrez, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

– a belga kormány képviseletében S. Baeyens és M. Van Regemorter, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében S. Fiorentino, meghatalmazotti minőségben, segítője: A. Giovannini avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében W. Roels és C. Urraca Caviedes, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 63. cikk értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az Ishares Europe ETF (a továbbiakban: Ishares) és az Agencia Estatal de la Administración Tributaria (állami adóigazgatási hivatal, Spanyolország) (a továbbiakban: adóhatóság) között a külföldi illetőségű személyek jövedelemadójának az Ishares által a 2007–2010. adóévekben spanyol társaságok részvényeibe eszközölt befektetésekből származó osztalékokra alkalmazott mértéke tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

3 A Spanyol Királyság és az Amerikai Egyesült Államok között a jövedelemadók területén a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról szóló, 1990. február 22-én aláírt egyezmény (a továbbiakban: a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE) 10. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, megadóztatható ebben a másik államban.

(2) Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, ennek az államnak a jogszabályai szerint is megadóztatható, ha az osztalék tényleges kedvezményezettje más Szerződő Államban rendelkezik illetőséggel, az így megállapított adó azonban nem haladhatja meg:

a) az osztalék bruttó összegének 10%-át, ha az osztalék kedvezményezettje olyan társaság, amely az osztalékot fizető társaság szavazati jogot biztosító részvényeinek legalább 25%-ával rendelkezik;

b) a többi esetben az osztalék bruttó összegének 15%-át.

[…]”

4 Ezen egyezmény 24. cikkének (2) bekezdése a következőket írja elő:

„A rendelkezéseknek megfelelően és az Egyesült Államok jogszabályaiban meghatározott korlátozásokra is figyelemmel (a jogszabályok bármely olyan módosításával összhangban, amely nem érinti annak általános elveit) az Egyesült Államok lehetővé teszi a területén illetőséggel rendelkező személyek vagy állampolgárai számára, hogy az Egyesült Államokban fizetendő jövedelemadóból levonják a következőket:

a) az ezen állampolgárok vagy illetőséggel rendelkező személyek által vagy javára Spanyolországban megfizetett jövedelemadó […]

[…]”

Az uniós jog

5 Az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E fejezet rendelkezéseinek keretei között tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásra vonatkozó minden korlátozás.”

6 Az EUMSZ 65. cikk értelmében:

„(1) A 63. cikk rendelkezései nem érintik a tagállamoknak azt a jogát, hogy:

a) alkalmazzák adójoguk azon vonatkozó rendelkezéseit, amelyek a lakóhely vagy a tőkebefektetés helye alapján az adózók között különbséget tesznek;

[…]

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések és eljárások nem szolgálhatnak a 63. cikkben meghatározott szabad tőkemozgásra és fizetési műveletekre vonatkozó önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközéül.

[…]”

A spanyol jog

7 A 2004. március 5-i Real Decreto Legislativo 5/2004 (5/2004. sz. királyi törvényerejű rendelet) által jóváhagyott texto refundido de la Ley del Impuesto sobre la Renta de no Residentes (a külföldi illetőségűek jövedelemadójáról szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt változata; (a BOE 2004. március 12-i 62. száma, 11176. o.) 13. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Spanyolország területén szerzett jövedelemnek minősülnek a következő jövedelmek:

[…]

f) a következő tőkejövedelmek:

1) a Spanyolországban illetőséggel rendelkező gazdasági szervezetek saját tőkéjében való részesedésből származó osztalékok és egyéb jövedelmek a 2004. március 5-i Real Decreto Legislativo 4/2004 (4/2004. sz. királyi törvényerejű rendelet) által jóváhagyott [texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Sociedades (a társasági adóról szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt változata; a továbbiakban: a társasági adóról szóló törvény)] 118. cikke rendelkezéseinek sérelme nélkül

[…]”

8 A külföldi illetőségű személyek jövedelemadójáról szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt változata 25. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az adó összegét az előző cikknek megfelelően meghatározott adóalapra a következő adókulcsok alkalmazásával kell kiszámítani:

[…]

f) 19% a következők esetében:
1) a spanyol illetőségű jogalanyok saját tőkéjében való részesedésből származó osztalékok és egyéb jövedelmek.

[…]”

9 A társasági adóról szóló törvény 28. cikkének (5) bekezdése a következőképpen szól:

„1%-os mértékű adó terheli az alábbiakat:

a) a 2003. november 4-i [Ley 35/2003 de Instituciones de Inversíon Colectiva (a kollektív befektetési vállalkozásokról szóló 35/2003. sz. törvény)] által szabályozott változó alaptőkéjű befektetési társaságok, feltéve, hogy az előírt részvényesi létszám eléri legalább az e törvény 9. cikkének (4) bekezdésében előírt számot;

b) az említett törvény által előírt pénzügyi befektetési alapok, feltéve, hogy az előírt befektetői létszám eléri legalább az ugyanezen törvény 5. cikkének (4) bekezdésében előírt számot;

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

10 Az Ishares olyan kollektív befektetési vállalkozás (a továbbiakban: KBV), amelynek székhelye az Egyesült Államokban található, és amely az Investment Company Act of 1940 (a befektetési vállalkozásokról szóló 1940. évi amerikai törvény) értelmében megfelel a szabályozott befektetési társaság *(regulated investment company*, a továbbiakban: RIC) fogalommeghatározásának.

11 A 2007 és 2010 közötti adóévekben az Ishares osztalékot kapott a spanyol társaságokban fennálló részvényei után, amelyekből a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE 10. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján Spanyolországban 15%-os mértékű forrásadó formájában levonásra került a külföldi illetőségű személyek jövedelemadója.

12 Mivel az Ishares ugyanolyan bánásmódban kívánt részesülni, mint a spanyol befektetési alapok, amelyek az általuk kapott osztalékok tekintetében a társasági adóról szóló törvény alapügyre alkalmazandó változata szerinti 28. cikke (5) bekezdésének megfelelően 1%-os adómérték alá tartoznak, több kérelmet terjesztett elő a 15%-os mértékű levonások összege és a bruttó osztalék összege tekintetében 1%-os adómértékkel megállapított összeg közötti különbség visszatérítése iránt.

13 Mivel e kérelmeket elutasították, az Ishares panaszt nyújtott be a szóban forgó adómegállapító határozatokkal szemben a Tribunal Económico-Administrativo Centralhoz (központi adóügyi közigazgatási bíróság, Spanyolország), amely 2017. október 5-i határozatával szintén elutasította azokat azzal az indokkal, hogy az Ishares helyzete objektíve nem hasonlítható össze a spanyol KBV-k helyzetével, és hogy mindenesetre a szabad mozgásnak a vitatott adókból eredő korlátozását semlegesítették.

14 Az Ishares keresetet nyújtott be e határozattal szemben az Audiencia Nacional (kiemelt ügyek országos bírósága, Spanyolország) közigazgatási peres ügyekkel foglalkozó tanácsához, amely 2022. szeptember 12-i ítéletével helyt adott annak, és megállapította, hogy az Ishares jogosult a kért összegeknek a forrásadó levonásától számított kamatokkal növelt összege visszatérítésére.

15 E bíróság mindenekelőtt elismerte a RIC-ek és a KBV-k összehasonlíthatóságát, majd megállapította, hogy az Ishares által viselt kiegészítő adó semlegesítése nem bizonyított. A spanyol szabályozás alapján ugyanis a RIC-ek által kapott osztalékok után 15%-tól 18%-ig terjedő forrásadót vetettek ki a visszatérítés lehetősége nélkül, míg e szabályozás szerint a belföldi illetőségű jogalanyok által kapott osztalékokra 1%-os adómértéket alkalmaztak, lehetővé téve ez utóbbiak számára a levont többletadó visszatérítését, amit hátrányosan megkülönböztetőnek és az uniós joggal ellentétesnek minősített.

16 Végül megállapította, hogy az a körülmény, hogy az Ishares a spanyolországi forrásadónak megfelelő adójóváírás Egyesült Államokban történő alkalmazására vonatkozó jognak a részvényesekre vagy befektetőkre történő átruházása mellett döntött, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy az adóhatóságnak sikerült bizonyítania a teljes semlegesítés megvalósulását. Jogilag megalapozatlan lenne annak az érintett szervezetektől való megkövetelése, hogy bizonyítsák, hogy befektetőik ezen adójóváírás felhasználásával semlegesíthették a hátrányos megkülönböztetés hatásait. E tekintetben az adóhatóság feladata, hogy a szükséges információk megszerzése érdekében a kettős adóztatás elkerülésére irányuló kétoldalú adóegyezményekben előírt információcserére irányuló eszközök felhasználásával bizonyítsa az ilyen semlegesítést, anélkül hogy a bizonyítási teher megfordítása a „bizonyításra vonatkozó könnyítés” elve alapján elfogadható lenne.

17 Az adóhatóság felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be a 2022. szeptember 12-i ítélettel szemben a Tribunal Supremóhoz (legfelsőbb bíróság, Spanyolország), amely a kérdést előterjesztő bíróság. E hatóság arra hivatkozik, hogy a RIC a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE-nek és az amerikai szabályozásnak megfelelően teljes mértékben semlegesíthette a Spanyolországban elszenvedett eltérő adójogi bánásmódot azáltal, hogy az általa kapott jövedelmet átadta a részvényeseinek vagy befektetőinek, és a spanyolországi forrásadónak megfelelő adójóváírást átruházta rájuk. A befektetők szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a semlegesítésre sor kerül-e, vagy sem. Ezenkívül ez utóbbiak teljes egészében levonhatták volna az Ishares által Spanyolországban ténylegesen megfizetett adót, oly módon, hogy adóbevallásaikban levonják azt a 15%-ot, amely az Egyesült Államokban az osztalékokra kivetett adónak felel meg.

18 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy az amerikai szabályozás szerint a RIC-ek részvényeseik vagy befektetőik nevében befektetési ügynökként végzik tevékenységüket, általában értékpapírokba és államkötvényekbe fektetnek, és az e befektetésekből származó nyereséget osztalék formájában osztják fel. Ezen jogalanyokat az Egyesült Államokban a társasági adó alanyaiként 15%-os vagy annál magasabb adókulccsal adóztatják, de bizonyos feltételek között választhatják a RIC-ekre vonatkozó különleges adórendszert, amely választás nem visszavonható.

19 E különös szabályozás értelmében, amely a RIC-ek adózási átláthatóságát szolgálja, az általuk szerzett jövedelmeket nem náluk adóztatják meg, hanem azok átruházásra kerülnek a részvényeseikhez vagy befektetőikhez, és így az adó kivetésére ez utóbbiaknál kerül sor, akik részére e jogalanyok a „külföldi adójóváírást” is átadhatják.

20 Megállapítást nyert, hogy az Ishares ilyen adójóváírást ruházott át a befektetőire, anélkül azonban, hogy bizonyításra került, hogy ez utóbbiaknak sikerült semlegesíteniük a Spanyolországban keletkezett adóterhet. Ezenkívül nem vitatott, hogy ha az Ishares úgy döntött volna, hogy maga is az amerikai társasági adó hatálya alá tartozik annak érdekében, hogy levonhassa az általa kapott külföldről származó osztalékokat terhelő forrásadót, e választás nemcsak a Spanyolországban szerzett jövedelmei, hanem valamennyi jövedelme tekintetében kötötte volna.

21 A kérdést előterjesztő bíróság hozzáteszi, hogy a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE olyan mechanizmusokat ír elő, amelyek a spanyol társaságok által a RIC-eknek fizetett osztalékokra alkalmazott eltérő bánásmód semlegesítésére irányulnak. Egyébiránt, ha az Ishares nem döntött volna úgy, hogy a részvényeseire vagy befektetőire ruházza át azt a jogot, hogy azok az Egyesült Államokban érvényesítsék a Spanyolországban viselt forrásadónak megfelelő adójóváírást, olyan mértékű adó megfizetésére lett volna köteles, amely lehetővé tette volna számára, hogy teljes egészében levonja a Spanyolországban külföldi illetőségű személyek jövedelemadója címén megfizetett, forrásadóként beszedett, 15%-os mértékű összeget, feltéve hogy ezen összeg meghaladja a belföldi illetőségű KBV-kre alkalmazott 1%-os mértékű adókötelezettséget.

22 E körülmények között a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az EUMSZ 63. cikkel összhangban úgy tekinthető-e, hogy a tőke szabad mozgásának a külföldi illetőségű személyek jövedelemadójára vonatkozó jogszabály rendelkezéseiből eredő lehetséges korlátozása semlegesítésre kerül, amennyiben a belföldi illetőségű harmonizált befektetési alapokkal egyenértékű külföldi illetőségű gazdasági szervezet a kettős adóztatás elkerüléséről szóló vonatkozó egyezménynek és az illetősége szerinti ország belső szabályozásának megfelelően, amelyekre hivatkozik, választhatja azt, hogy a társasági adó szerint adózik, még akkor is, ha végül nem így tett, miután úgy döntött, hogy az adójóváírást az alap befektetői részére átadja, figyelembe véve, hogy az illetősége szerinti állam joga szerinti adózás választásának lehetősége elvileg lehetővé tenné számára, hogy a külföldi illetőségű személyek jövedelemadója címén viselt adó teljes többletét levonja, bár az az általa megszerzett összes jövedelemre vonatkozik?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

23 Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 63. cikket, hogy a KBV illetősége szerinti állam és az osztalék forrása szerinti tagállam között létrejött, a kettős adóztatás elkerülésére irányuló

kétoldalú adóegyezmény alkalmazása úgy tekinthető, mint amely semlegesíti a tőke szabad mozgásának esetleges korlátozását, ha amikor ilyen KBV az illetősége szerinti államban olyan adózási átláthatósági szabályozás hatálya alá tartozik, amelynek keretében nem adózik a kapott osztalékok után, és ezen osztalékokat, valamint az utóbbiak után a forrás szerinti tagállamban viselt forrásadónak megfelelő adójóváírást átruházza a befektetőire.

24 Jóllehet az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elsősorban azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek között a kettős adóztatás elkerülésére irányuló kétoldalú adóegyezmény alkalmazása semlegesítheti a tőke szabad mozgásának esetleges korlátozását, meg kell állapítani, hogy a Bíróság elé észrevételeket terjesztő kormányok mind e korlátozás fennállását, mind pedig a külföldi illetőségű KBV-k helyzetének a belföldi illetőségű KBV-k helyzetével való összehasonlíthatóságát vitatták.

25 E körülmények között először is meg kell vizsgálni, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozás a tőke szabad mozgása korlátozásának minősülhet-e.

26 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése általánosan tiltja a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásra vonatkozó korlátozást (lásd különösen: 2025. április 30-i Finanzamt für Großbetriebe ítélet, C-602/23, EU:C:2025:290, 44. pont; 2025. október 30-i Attal és Associés ítélet, C-321/24, EU:C:2025:836, 28. pont).

27 Az EUMSZ 63. cikk értelmében vett „korlátozás” fogalmába azok az állami intézkedések is beletartoznak, amelyek amiatt hátrányosan megkülönböztetőek, hogy közvetlenül vagy közvetve olyan eltérő bánásmódot vezetnek be a belföldi és a határokon átnyúló tőkemozgások között, amely nem felel meg a helyzetek közötti objektív különbségnek, és amelyek ezért más tagállamok vagy harmadik országok természetes vagy jogi személyeit visszatarthatják a határokon átnyúló tőkemozgások végzésétől (2025. április 30-i Finanzamt für Großbetriebe ítélet, C-602/23, EU:C:2025:290, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 Ennek megfelelően az a körülmény, hogy valamely tagállam a belföldi illetőségű KBV-k részére fizetett jövedelmek vonatkozásában tanúsítottnál kevésbé kedvező bánásmódot biztosít a külföldi illetőségű KBV-k részére fizetett jövedelmek tekintetében, alkalmas arra, hogy visszatartsa az ezen államtól eltérő államban illetőséggel rendelkező KBV-ket attól, hogy befektessenek ugyanezen tagállamban, és az következésképpen az EUMSZ 63. cikk alapján főszabály szerint tiltott módon korlátozza a tőke szabad mozgását (2025. április 30-i Finanzamt für Großbetriebe ítélet, C-602/23, EU:C:2025:290, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 Ilyen kedvezőtlenebb bánásmódot jelent, ha a külföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalékokra nagyobb adóterhet alkalmaznak, mint amelyet a belföldi illetőségű KBV-knek ugyanezen osztalékok tekintetében kell viselniük (lásd ebben az értelemben: 2024. november 7-i XX [Az úgynevezett unit-linked szerződések] ítélet, C-782/22, EU:C:2024:932, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgó spanyol szabályozás értelmében a belföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalékokat 1%-os társasági adó terheli, míg az Egyesült Államokban székhellyel rendelkező KBV-k részére fizetett osztalékok a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE 10. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően a külföldi illetőségűek jövedelemadójának hatálya alá tartoznak, amelynek mértéke 15%.

31 A külföldi illetőségű KBV-knek fizetett osztalékok tehát kedvezőtlenebb adójogi bánásmódban részesülnek, mint a belföldi illetőségű KBV-knek fizetett osztalékok.

32 A spanyol kormány azon érvelése, amely szerint az alapügyben szóban forgó szabályozás az Ishares szintjén nem minősül a tőke szabad mozgása korlátozásának, mivel az Ishares-t az Egyesült Államokban nem terheli társaságiadó-fizetési kötelezettség a Spanyolországban kapott osztalékok után, és az osztalékokat, valamint az ezen osztalékok után Spanyolországban fizetett adókat átruházta a befektetőire, anélkül hogy maga köteles lett volna ezen adó megfizetésére, nem kérdőjelezheti meg e megállapítást.

33 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az a körülmény, hogy – mint az alapügyben is – e külföldi illetőségű KBV-nek az illetősége szerinti államban nem kell adót fizetnie, vagy hogy az adózási átláthatósági szabályozás alkalmazásának megfelelően áthárítja az általa kapott osztalékok adóterheit a befektetőire, semmilyen következménnyel nem jár azon megállapítással összefüggésben, hogy kizárólag amiatt, hogy Spanyolország gyakorolta adóztatási joghatóságát, az említett KBV által kapott osztalékok magasabb adóterhet viselnek, mint a belföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalékok.

34 Ezenkívül az a körülmény, hogy a külföldi illetőségű jogalany részére fizetett osztalékok Spanyolországban magasabb adóterhet viselnek, mint amely a belföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalékokat terheli, a spanyol kormány állításával ellentétben kizárja, hogy a Bíróság által a 2025. április 30-i Finanzamt für Großbetriebe ítéletben (C-602/23, EU:C:2025:290) kifejtett megfontolásokat átültessék a jelen ügyre.

35 Kétségtelenül igaz ugyanis, hogy a 2025. április 30-i Finanzamt für Großbetriebe ítélet (C-602/23, EU:C:2025:290) alapjául szolgáló ügy körülményei között a Bíróság lényegében úgy ítélte meg, hogy nem ellentétes az EUMSZ 63. cikkel az olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amely a belföldi illetőségű befektetési alapokra vonatkozó adójogi szabályozást ír elő egy olyan külföldi illetőségű jogalanyra, amely a belföldi illetőségű befektetési alapokkal azonos jellemzőkkel bír, de jogi személyiséggel rendelkezik, és e tekintetben összehasonlítható a belföldi illetőségű jogi személlyel, még akkor is, ha e nemzeti szabályozás szerint a belföldi illetőségű befektetési alap adózási szempontból átláthatónak minősül, és nem működhet jogi személyként, mivel ezen alkalmazásnak az a feltétele, hogy a külföldi illetőségű jogalany által szerzett jövedelmeket a befektetőknek tudják be, és azokat ne az ő szintjén, hanem a befektetői szintjén adóztassák meg. A Bíróság azonban ezt az értelmezést azzal a feltétellel fogadta el, hogy a külföldi illetőségű jogalany részére fizetett osztalék az osztalékfizetés helye szerinti államban nem visel súlyosabb adóterhet, mint a belföldi illetőségű befektetési alap részére fizetett osztalék (lásd: 2025. április 30-i Finanzamt für Großbetriebe ítélet, C-602/23, EU:C:2025:290, 51. és 64. pont).

36 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozás, amely előírja, hogy az Egyesült Államokban székhellyel rendelkező KBV-k részére fizetett osztalékok a külföldi illetőségűek jövedelemadójának hatálya alá tartoznak, amelynek mértéke 15%, míg a belföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalékokat Spanyolországban 1%-os társasági adó terheli, a tőke szabad mozgása EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése által főszabály szerint tiltott korlátozásának minősül.

37 Emellett, másodszor, fontos rámutatni arra, hogy az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében az EUMSZ 63. cikk nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy alkalmazzák adójoguk azon vonatkozó rendelkezéseit, amelyek különbséget tesznek azon adózók között, akik lakóhelyük vagy tőkebefektetésük helye alapján nincsenek ugyanolyan helyzetben.

38 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének a) pontját a tőke szabad mozgásának alapvető elvétől való eltérésként szigorúan kell értelmezni. Következésképpen e rendelkezés nem értelmezhető úgy, hogy minden olyan adójogi jogszabály, amely az adózók között az illetőségük vagy a tőkebefektetésük állama alapján különbséget tesz, automatikusan összeegyeztethető az EUM-Szerződéssel (2022. április 7-i Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö [A szerződéssel létrehozott befektetési alapok adómentessége] ítélet, C-342/20, EU:C:2022:276, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 Az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének a) pontja által engedélyezett eltérő bánásmód ugyanis ugyanezen cikk (3) bekezdése szerint nem szolgálhat önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközéül. A Bíróság ennélfogva kimondta, hogy az ilyen eltérő bánásmód csak akkor engedélyezhető, ha az objektíve össze nem hasonlítható helyzetekre vonatkozik, vagy, ellenkező esetben, ha azt közérdeken alapuló kényszerítő indok igazolja (2022. április 7-i Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö [A szerződéssel létrehozott befektetési alapok adómentessége] ítélet, C-342/20, EU:C:2022:276, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából egyrészt az következik, hogy annak vizsgálata során, hogy valamely határon átnyúló helyzet összehasonlítható-e valamely belső helyzettel, vagy sem, figyelembe kell venni a kérdéses nemzeti szabályozás rendelkezései által elérni kívánt célt, valamint ez utóbbi rendelkezések tárgyát és tartalmát, másrészt pedig az, hogy csak a szóban forgó szabályozás által megállapított releváns megkülönböztető kritériumokat kell figyelembe venni annak mérlegelése során, hogy az ilyen szabályozásból eredő eltérő bánásmód a helyzetek objektív eltérését tükrözi-e (lásd ebben az értelemben: 2023. április 27-i L Fund ítélet, C-537/20, EU:C:2023:339, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben hivatkozott nemzeti szabályozásból kitűnik, hogy Spanyolországban a változó alaptőkéjű befektetési társaságokat és a pénzügyi befektetési alapokat 1%-os társasági adó terheli, amennyiben teljesülnek a társasági adóról szóló törvény 28. cikkének (5) bekezdésében előírt feltételek.

42 Bár a kérdést előterjesztő bíróság a nemzeti szabályozás által elérni kívánt célt illetően nem szolgál pontosításokkal, úgy tűnik, hogy e szabályozás arra irányul, hogy enyhítse az ilyen osztalékok kettős adóztatását az általa érintett jogi személyek, valamint részvényeseik, illetve befektetőik tekintetében. Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már kimondta, hogy valamely tagállamnak a belföldi illetőségű társaság által kifizetett jövedelem többszörös, illetve a gazdasági kettős adóztatásának elkerülése, illetve enyhítése érdekében hozott intézkedései szempontjából a kedvezményezett KBV-k helyzete nem feltétlenül hasonlítható össze a külföldi illetőségű kedvezményezett KBV-k helyzetével (lásd ebben az értelemben: 2022. március 17-i AllianzGI-Fonds AEVN ítélet, C-545/19, EU:C:2022:193, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 Ugyanakkor attól kezdve, hogy valamely tagállam egyoldalúan vagy egyezmények útján jövedelemadót vet ki a belföldi illetőségű KBV-k által nemcsak a belföldi, hanem a külföldi illetőségű KBV-k részére fizetett jövedelmekre is, az említett külföldi illetőségű KBV-k helyzete hasonlóvá válik a belföldi illetőségű KBV-k helyzetéhez (lásd ebben az értelemben: 2022. március 17-i AllianzGI-Fonds AEVN ítélet, C-545/19, EU:C:2022:193, 65. pont).

44 Az 1%-os társasági adó hatálya alá tartozó belföldi illetőségű KBV-k és az alapügyben szóban forgó külföldi illetőségű KBV-k helyzete összehasonlíthatóságának értékelését – ami a kérdést előterjesztő bíróság feladata – illetően meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből, és különösen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megfogalmazásából kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az amerikai RIC-ek és a spanyol KBV-k objektíve összehasonlítható helyzetben vannak.

45 Harmadszor tehát azt kell megvizsgálni, hogy a tőke szabad mozgásának korlátozása – ami abból ered, hogy a külföldi KBV-k részére fizetett osztalékokra a belföldi illetőségű KBV-k részére kifizetett osztalékokra alkalmazottnál magasabb adómértéket alkalmaznak – semlegesítésre kerül-e, ha valamely kétoldalú adójogi egyezmény a kettős adóztatás elkerülésére irányuló mechanizmust ír elő abban az esetben, ha e befektetési alap az illetősége szerinti államban olyan adózási átláthatósági szabályozás hatálya alá tartozik, amelynek keretében nem adózik a kapott osztalékok után, és ezen osztalékokat, valamint az utóbbiak után a forrás szerinti tagállamban viselt forrásadónak megfelelő mértékű adójóváírást átruházza a befektetőire.

46 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a belföldi és a külföldi illetőségű adóalanyoknak fizetett osztalékok tekintetében gyakorolt egyenlő bánásmód biztosítására irányuló cél elérhető egy másik tagállammal vagy harmadik állammal kötött, a kettős adóztatás elkerülésére irányuló egyezmény útján (lásd ebben az értelemben: 2007. november 8-i Amurta ítélet, C-379/05, EU:C:2007:655, 78. és 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. január 21-i Estado do Canadá végzés, C-613/18, EU:C:2020:19, 34. pont), feltéve, hogy ez utóbbi alkalmazása lehetővé teszi a nemzeti szabályozásból eredő eltérő bánásmód hatásainak ellensúlyozását (2022. június 16-i ACC Silicones ítélet, C-572/20, EU:C:2022:469, 44. pont).

47 A belföldi illetőségű adóalanyoknak fizetett osztalékokra és a külföldi illetőségű adóalanyoknak fizetett osztalékokra vonatkozó bánásmódbeli különbség csak abban az esetben szűnik meg, ha a nemzeti jogszabály alapján kivetett forrásadó az e jogszabályból eredő eltérő bánásmód mértékéig beszámítható a másik tagállamban fizetendő adóba (lásd: 2022. június 16-i ACC Silicones ítélet, C-572/20, EU:C:2022:469, 45. pont).

48 A Bíróság ezenkívül megállapította, hogy a semlegesítés céljának elérése érdekében a levonási módszer alkalmazásának lehetővé kell tennie, hogy a tagállam által az osztalékok után levont forrásadót a kedvezményezett adóalany illetősége szerinti államban fizetendő adóból oly módon lehessen teljes egészében levonni, hogy amennyiben az említett osztalékokat végül magasabb adóteher sújtaná, mint az ezen osztalékok forrása szerinti tagállamban belföldi illetőségű adóalanynak juttatott osztalékokat, ez a magasabb adóteher már nem az ezen utóbbi államnak, hanem a kedvezményezett adóalany illetősége szerinti államnak legyen betudható, amely állam gyakorolta adóztatási joghatóságát (2015. szeptember 17-i Miljoen és társai ítélet, C-10/14, C-14/14 és C-17/14, EU:C:2015:608, 80. pont).

49 A Bíróság hozzátette, hogy egy olyan, kétoldalú adóegyezményben foglalt mechanizmus, amely előírja, hogy az osztalékok forrása szerinti tagállamban kivetett adó beszámítása az ezen osztalékok alapján számított, az illetőség szerinti állam adójára korlátozódik, nyilvánvalóan nem biztosíthatja minden esetben a nemzeti jogszabályból eredő eltérő bánásmód ellensúlyozását, mivel az ilyen ellensúlyozás valójában csak abban az esetben lehetséges, ha az osztalékban részesülő illetősége szerinti államban a kifizetett osztalék alapján számított adó összege legalább megegyezik az osztalékok forrása szerinti tagállamban levont forrásadó összegével (lásd ebben az értelemben: 2022. június 16-i ACC Silicones ítélet, C-572/20, EU:C:2022:469, 46. és 47. pont).

50 A jelen ítélet 46–49. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy ahhoz, hogy az eltérő bánásmódot semlegesítettnek lehessen tekinteni, a kettős adóztatás elkerülésére irányuló kétoldalú adójogi egyezmény alkalmazásának biztosítania kell, hogy a belföldi illetőségű KBV-kre, illetve a külföldi illetőségű KBV-kre alkalmazott adómértékek különbözetének megfelelő összeget ezen egyezmény alapján minden esetben teljes egészében levonják a szóban forgó KBV által az illetősége szerinti államban fizetendő adóból.

51 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság, az észrevételeket előterjesztő kormányok és az Európai Bizottság úgy véli, hogy a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE lehetővé teszi az ilyen teljes levonást, míg az Ishares vitatja ezt az értékelést, arra hivatkozva, hogy e KAE 24. cikkének (2) bekezdése általános beszámítási rendszert ír elő, és hogy e bíróság állításával ellentétben nem lehet automatikusan arra következtetni, hogy az említett KAE lehetővé teszi a forrásadó semlegesítését, mivel a Spanyolországban fizetendő adó Egyesült Államokban történő esetleges levonása mindenképpen az Egyesült Államok által a belső szabályozásában egyoldalúan elfogadott rendelkezésektől és az e célból ezen rendelkezésekben esetlegesen előírt korlátozásoktól függ.

52 E tekintetben az EUMSZ 267. cikk alapján indított eljárás keretében a Bíróságnak nem feladata valamely olyan adóegyezmény rendelkezéseinek értelmezése, amely egy tagállam és egy harmadik állam között jött létre (2020. január 21-i Estado do Canadá végzés, C-613/18, EU:C:2020:19, 20. pont).

53 Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megállapítása, hogy a KAE Spanyolország és az Egyesült Államok közötti alkalmazása lehetővé teszi-e az ilyen teljes levonást.

54 Mindemellett, még ha feltételezzük is, hogy a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE lehetővé teszi az Ishares által Spanyolországban megfizetett adónak az általa az Egyesült Államokban fizetendő adóból való teljes körű levonását, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a jelen ügyben az Ishares maga semmiképpen nem részesülhetett ilyen levonásban, mivel az ezen osztalékok után Spanyolországban megfizetett adót egy különleges adózási átláthatósági rendszer keretében adójóváírás formájában átruházta a befektetőire, anélkül hogy az említett osztalékok után az Egyesült Államokban adókötelezettsége keletkezett volna.

55 Így az ilyen levonási lehetőség az Ishares-hez hasonló adóalany számára csak elméletben áll fenn.

56 Márpedig nem állítható, hogy valamely tagállam a kettős adóztatás elkerülésére irányuló kétoldalú adóegyezmény megkötésével sikeresen biztosítja kötelezettségeinek tiszteletben tartását, ha valamely külföldi illetőségű, a lakóhelye szerinti állam szabályozásában előírt adózási rendszert választó KBV – amely választással összefüggésben nem állítják, hogy e KBV ily módon visszaélésszerűen vagy csalárd módon járt el – ezen adózási rendszer miatt még akkor sem részesülhet az ezen egyezmény által biztosított védelemben, ha nem kötelezték annak alkalmazására, hanem azt ő maga választotta.

57 Ilyen esetben ugyanis az eltérő bánásmód nem semlegesül.

58 Kétségtelen, hogy – amint arra a spanyol kormány rámutat – az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a tőke szabad mozgása nem értelmezhető akképpen, hogy a tagállam köteles az adójogi szabályait valamely másik tagállam szabályai függvényében meghatározni az olyan adóztatás minden helyzetben történő biztosítása végett, amely a nemzeti adójogi szabályozásokból származó valamennyi különbséget megszünteti, mivel az adóalanynak a

valamely másik tagállamban való beruházásokkal kapcsolatos döntései – az esettől függően – lehetnek kedvezőbbek vagy kedvezőtlenebbek a számára (2022. április 7-i Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö [A szerződéssel létrehozott befektetési alapok adómentessége] ítélet), C-342/20, EU:C:2022:276, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

59 Mindazonáltal a jelen ügyben az állítólagos hátrányos bánásmód az alapügyben szóban forgó spanyol szabályozás által bevezetett eltérő bánásmódból, nem pedig a spanyol és az amerikai adójogi szabályozás közötti eltérésből ered.

60 Meg kell azonban jegyezni, hogy a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE 24. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében az Egyesült Államok lehetővé teszi a területén illetőséggel rendelkező személyek vagy állampolgárai számára, hogy az Egyesült Államokban fizetendő jövedelemadójukból ne csak a Spanyolországban maguk által megfizetett jövedelemadót vonják le, hanem azt is, amelyet a javukra fizettek meg.

61 Következésképpen nem zárható ki, hogy ez a KAE értelmezhető úgy, hogy lehetőséget biztosít az Ishares befektetői számára, hogy adólevonással vagy az osztalékok után Spanyolországban viselt forrásadónak megfelelő adójóváírással éljenek, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

62 A befektetők számára fenntartott lehetőségek figyelembevételét a jelen ügyben nem kérdőjelezi meg a 2022. június 16-i ACC Silicones ítélet (C-572/20, EU:C:2022:469, 48. pont), amelyben a Bíróság kizárta annak figyelembevételét, hogy az osztalékok forrása szerinti államban megfizetett adó beszámítható-e az osztalékban részesülő külföldi illetőségű társaság közvetlen vagy közvetett részvényesei szintjén.

63 A 2022. június 16-i ACC Silicones ítélet (C-572/20, EU:C:2022:469) alapjául szolgáló ügy ugyanis egy olyan nemzeti szabályozásra vonatkozott, amely a külföldi illetőségű társaság által kapott osztalékok után fizetett tőkejövedelem-adó visszatérítését annak bizonyításától tette függővé, hogy ezen adó e társaság, illetve annak közvetlen vagy közvetett részvényesei esetében nem számítható be, vagy nem képezheti beszámítás halasztásának tárgyát, miközben ilyen feltételt a belföldi illetőségű társaságoktól nem követeltek meg. Ezzel szemben a jelen ügy arra vonatkozik, hogy a Spanyolország és az Egyesült Államok közötti KAE alapján semlegesíthető-e az adózási átláthatósági rendszert választó külföldi illetőségű KBV-k által kapott osztalékok adóztatása tekintetében fennálló eltérő bánásmód az ezen KAE alapján az e KBV-k befektetői számára biztosított levonás révén.

64 Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy az említett KAE befektetők javára történő alkalmazása semlegesíti az eltérő bánásmódot, a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy e befektetők ténylegesen jogosultak-e annak ilyen irányú alkalmazására, és hogy az a jelen ítélet 46–49. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően lehetővé teszi-e ezen befektetők számára, hogy az illetőségük szerinti államban fizetendő adóból teljes egészében levonják a külföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalék után a forrás szerinti tagállamban alkalmazott adómérték és a belföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalékokra alkalmazott adómérték közötti különbözetnek megfelelő összeget.

65 A fentiek összességére tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 63. cikket úgy kell értelmezni, hogy a KBV illetősége szerinti állam és az osztalék forrása szerinti tagállam között létrejött, a kettős adóztatás elkerülésére irányuló kétoldalú adóegyezmény alkalmazása úgy tekinthető, mint amely semlegesíti a tőke szabad

mozgásának esetleges korlátozását, amikor az ilyen KBV az illetősége szerinti államban olyan adózási átláthatósági szabályozás hatálya alá tartozik, amelynek keretében nem adózik a kapott osztalékok után, és ezen osztalékokat, valamint az utóbbiak után a forrás szerinti tagállamban viselt forrásadónak megfelelő mértékű adójóváírást átruházza a befektetőire, feltéve hogy e befektetők ténylegesen jogosultak ezen egyezmény ilyen irányú alkalmazására, amennyiben az lehetővé teszi számukra, hogy az illetőségük szerinti államban fizetendő adóból teljes egészében levonják a külföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalék után a forrás szerinti tagállamban alkalmazott adómérték és a belföldi illetőségű KBV-k részére fizetett osztalékokra alkalmazott adómérték közötti különbözetnek megfelelő összeget.

A költségekről

66 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 63. cikket úgy kell értelmezni, hogy a kollektív befektetési vállalkozás illetősége szerinti állam és az osztalék forrása szerinti tagállam között létrejött, a kettős adóztatás elkerülésére irányuló kétoldalú adóegyezmény alkalmazása úgy tekinthető, mint amely semlegesíti a tőke szabad mozgásának esetleges korlátozását, amikor az ilyen társaság az illetősége szerinti államban olyan adózási átláthatósági szabályozás hatálya alá tartozik, amelynek keretében nem adózik a kapott osztalékok után, és ezen osztalékokat, valamint az utóbbiak után a forrás szerinti tagállamban viselt forrásadónak megfelelő mértékű adójóváírást átruházza a befektetőire, feltéve hogy e befektetők ténylegesen jogosultak ezen egyezmény ilyen irányú alkalmazására, amennyiben az lehetővé teszi számukra, hogy az illetőségük szerinti államban fizetendő adóból teljes egészében levonják a külföldi illetőségű kollektív befektetési vállalkozások részére fizetett osztalék után a forrás szerinti tagállamban alkalmazott adómérték és a belföldi illetőségű kollektív befektetési vállalkozások részére fizetett osztalékokra alkalmazott adómérték közötti különbözetnek megfelelő összeget.

Aláírások